

Trøndelag fylkeskommune

Fylkets Hus, Postboks 2560
 7735 STEINKJER

Endelig marinarkeologisk uttalelse til søknad om molo og flytebrygge, Vasøya gbnr 85/85, Ørland kommune

1. BAKGRUNN

NTNU Vitenskapsmuseet mottok den 16.03.2020, i epost fra Trøndelag fylkeskommune ovennevnte søknad til uttalelse.

Tiltakshaver, Vasøy Fisk AS, har søkt om dispensasjon for å anlegge molo og flytebrygge på sin eiendom. Søknaden er begrunnet i behovet for bedre mottak av fisk fra fartøyer til anlegget. Massene til molo skal hentes fra egen tomt. Moloen vil i overflaten være 90m lang og 6m bred. Under vann vil fotavtrykket være desto større grunnet fyllingsfoten, som på den dypeste delen vil være 32m bred. Totalt vil fotavtrykket på bunnen være i overkant av 2000m².

På bakgrunn av tiltakets art og omfang, samt at det skulle gjennomføres i et område som ble ansett å ha potensiale for funn av kulturminner under vann, anså vi det, i brev av 18.03.2020, nødvendig å gjennomføre en marinarkeologisk befaringskrav av tiltaksområdet iht. Lov om kulturminner av 9. juni 1978 nr. 50 (kml) §9. Befaringen skulle avklare forholdet til eventuelle kulturminner under vann vernet eller fredet gjennom kml §§4 og 14. Kostnadene i forbindelse med slike befaringer skal iht. kml §10 bekostes av tiltakshaver.

2. PROBLEMSTILLING

Bakgrunnen for NTNU Vitenskapsmuseets befaringskrav kom som en følge av at tiltaksområdet ligger innenfor et område som er prioritert i vår forvaltning av kulturminner under vann. Området er prioritert på bakgrunn av registrerte fornminner, samferdselshistoriske vurderinger, skriftlige kilder og gode bevaringsforhold. Området generelt er kjent for gode havneforhold, både Vallersund generelt, men også bukta ved Bryggskjæret. De direkte inngrep i sjøbunnen gjennom utfylling til molo, anses som et irreversibelt inngrep, hvor det som ligger på sjøbunnen vil bli begravd og ødelagt. Tiltaksområdet er ikke tidligere undersøkt med tanke på kulturminner under vann. Hensikten med befaringen var derfor å kartlegge områdets potensial og å registrere og dokumentere eventuelle kulturminner under vann fredet eller vernet jfr. kml §§ 4 og 14.

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
7491 TRONDHEIM	E-post: postmottak@museum.ntnu.no	Erlings Skakkes gate 47 B	+47 73 59 21 45	Fredrik Skoglund
	http://www.ntnu.no		Telefaks +47	Tlf: +47

All korrespondanse som inngår i saksbehandling skal adresseres til saksbehandleren ved NTNU og ikke direkte til enkeltpersoner. Ved henvendelse vennligst oppgi referanse.

3. OM UNDERSØKELSEN

Etter avtale med tiltakshaver ble befaringen gjennomført onsdag 29.april 2020.

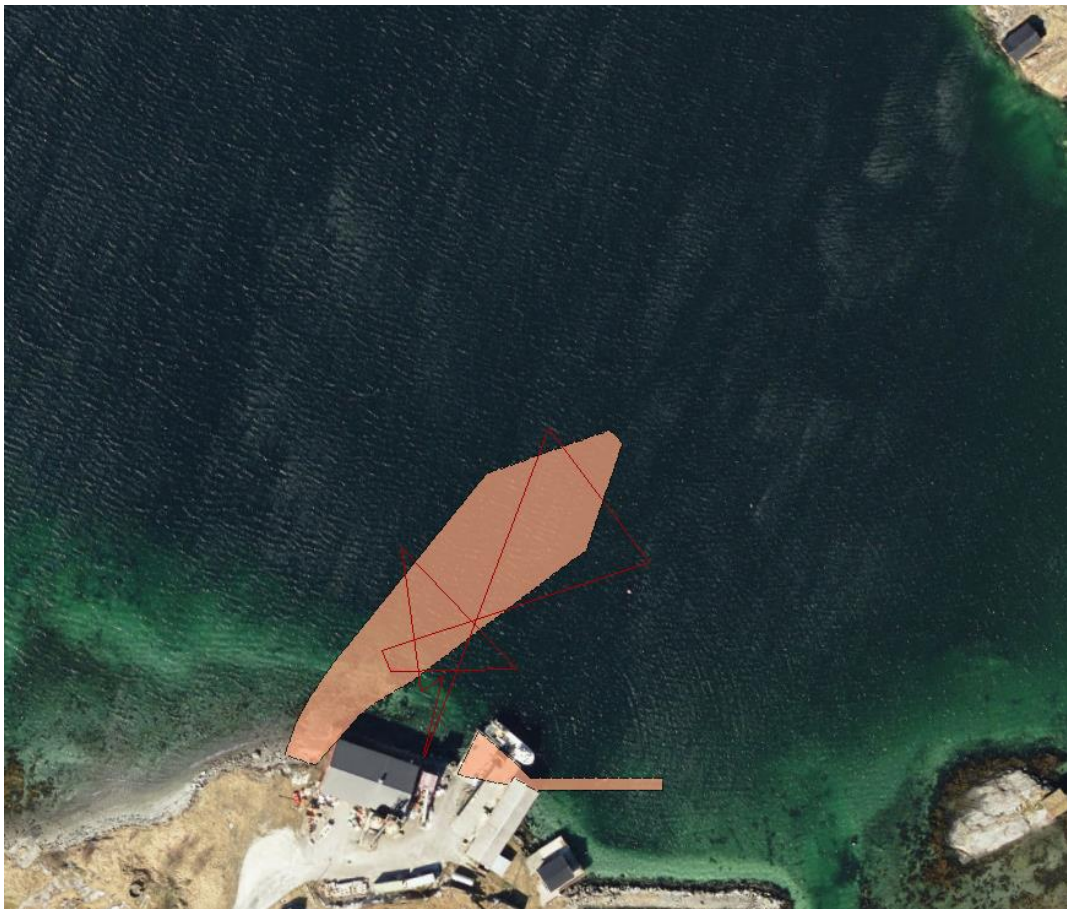
Undersøkelsen ble gjennomført ved bruk av en liten ROV (remotely operated vehicle), av typen Seabotix LBV-200. ROV er kablet og ble styrt av operatør fra land. ROV er utstyrt med to kamera og det er nettopp videoinspeksjon som er formålet med bruk av en liten ROV som denne. Formålet med undersøkelsen var en visuell inspeksjon av sjøbunnen i tiltaksområdet for å se om det var kulturminner på, eller i sjøbunnen, som kunne komme i konflikt med tiltaket. ROV kjørte 1-2 meter over bunnen og undersøkte nærmere anomalier som ble påtruffet.

Figur 1 - Store bildet viser ROV i overflaten ved foten av eksisterende molo. Innfelt bilde viser operatøren på land. Foto: Fredrik Skoglund/NTNU Vitenskapsmuseet

Været var svært godt, med delvis oppholdsvær og uten vind og bølger. Det var heller ikke særlig strøm i området. Sikten var god, så det var mulig å kjøre litt over bunnen og dermed få god oversikt. Bunnen skråner slakt fra land og mot midten av bukta. Det var forholdsvis lite vegetasjon, slik at det var greit å få god oversikt over hva som lå på bunnen.

ROV er utstyrt med to kamera, ett tiltbart vidvinkelkamera som benyttes for manøvrering og som primærkamera, og ett HD-kamera med zoom for nærbilder og bedre dokumentasjon av anomalier. Opptaksenheten er knyttet til HD-kameraet, og denne var det dessverre noen problemer med på undersøkelsesdagen, samt med zoom-funksjonen. Vi har dermed ikke lagret video fra hele surveyet.

*Figur 2- Ortofoto av området med tiltaksområdet markert med orange. De røde strekene er ca. transektene for ROV-undersøkelsen.
Illustrasjon: Fredrik Skoglund/NTNU Vitenskapsmuseet*

4. KONKLUSJON

Under befaringen ble det ikke påvist noen kulturminner under vann i tiltaksområdet, fredet eller vernet jfr. kml §§4 og 14. NTNU Vitenskapsmuseet har derfor ingen videre anmerkninger til at tiltaket kan gjennomføres slik det er forslått i forslaget fra tiltakshaver. Vi vil allikevel minne om meldeplikten, jfr kml §14 tredje ledd, konf. § 8 annet ledd, §13 første ledd første punktum og §13 annet ledd. Dvs. at skulle det under utbyggingen dukke opp materiale som er fredet etter loven, skal arbeidet straks stanses og VM kontaktes. Tiltakshaver plikter å underrette den som skal utføre arbeidene om dette, men står også selv ansvarlig for at det blir overholdt

Med hilsen

Bernt Rundberget
Instituttleder

Fredrik Skoglund
Saksbehandler

I samsvar med fullmakt er dette dokumentet godkjent elektronisk og har derfor ingen fysisk signatur

Kopi:
Frode Johansen AS
Ørland kommune